

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група СРПСКИ ПОКРЕТ ДВЕРИ – ПАТРИОТСКИ БЛОК
12. јун 2023. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1. Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо **Предлог Закона о стављању ван снаге Закона о родној равноправности** („Сл. гласник РС“, бр. 52/2021) са предлогом да се узме у претрес.

Народни посланици:

Бошко Обрадовић

Мр Иван Костић

Проф. др Тамара Миленковић Керковић

Милован Јаковљевић

Радмила Васић

Борко Пушкић

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О СТАВЉАЊУ ВАН СНАГЕ ЗАКОНА О РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ

Члан 1.

Закон о родној равноправности („Сл. гласник РС“, бр. 52/2021), ставља се ван снаге.

Члан 2.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 107. Устава Републике Србије.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон неуставно уводи нејасан и недефинисан појам рода и под претњом кажњавања штити све облике рода, а да нико не зна који су то облици. Закон уводи најширу равноправност, не само мушкараца и жене, као биолошких појмова, већ уводи родну равноправност свих родних идентитета. Жена из Закона о равноправности полова, који је важио до ступања на снагу Закона о родној равноправности, сада је постала равноправна са свим осталим родовима или родним облицима. Закон је супротан одредбама чланова 15. и 62. Устава јер Устав Србије не познаје термин „родна равноправност“, већ само термин „равноправност жена и мушкараца“.

Закон не само да негира српски језик, његову граматику и норму него и врши насиље над њим тражећи да се у службеној употреби језика, под претњом казни, доследно примењују накарадни, рогобатни језички изрази које препоручују активисти родне идеологије. Захтев за променом граматичке структуре српског језика која је изражена у овом закону у супротности је са општелингвистичким правилима српског језика, а уз то, обавеза уподобљавања назива за носиоце занимања, звања и титула сличним називима у којима се експлицира припадност (женском) полу последица је нераздељива језичких чињеница и покушај насилног инжењеринга у језику за потребе родне идеологије.

По усвајању Предлога закона о родној равноправности и Предлога закона о изменама и допунама Закона о дискриминацији на седници Владе Републике Србије 22. априла 2021. године, усвојен је Закон о родној равноправности 20. маја 2021. године у Скупштини Републике Србије. **Овај закон подразумева интервенцију и у сфери језика: 73. чланом Закона о родној равноправности прописује се обавезно увођење тзв. *родно осетљивога језика до 2024. године.* То је „[j]език којим се промовише равноправност жена и мушкараца и средство којим се утиче на свест оних који се тим језиком служе у правцу остваривања равноправности, укључујући промене мишљења, ставова и понашања у оквиру језика којим се служе у личном и професионалном животу“ (члан 6, тачка 17). **Овакав захтев о облигаторној употреби исконструисаног [измаштаног] језичког идиома подразумева језички инжењеринг и директан утицај идеологије у језик.** Са друге стране, Закон о употреби српског језика у јавном животу и заштити и**

очувању ћириличног писма усвојен је 15. септембра 2021. године, а према члану 7, тачки 6, **стандардизација српског језика мора бити заштићена од идеолошких и политичких покрета.**

Уједно, овакав захтев представља и преседан – први пут се у историји српскога језика, културе и законодавства модификација језичкога ткива прописује законом.

Овај Закон, својом искључивошћу коју намеће уводи не само списак препоручених речи, већ и списак забрањених речи. Из овога произлази увођење цензуре и казне за недозвољену језичку активност, што је неприхватљиво, јер се тиме уводи вербални деликт у српско друштво.

Уставом су заштићени слобода мишљења и изражавања; забрањена је цензура у медијима и зајемчена је слобода научног и уметничког стварања: Устав, чл. 46, 50, 73.

Обавезујућа употреба тзв. родно осетљивог језика у закону обесмишљава рад свих институција које се језиком баве, а нарочито Матице српске и Одбора за стандардизацију српскога језика, који уређују српски стандардни језик и прописују његову функционално поливалентну употребу у свим сферама друштвенога живота. **Струка ни у једном тренутку није консултована у доношењу овога закона.**

Важно је посебно нагласити да се језичка струка „огласила тражећи укидање овог и доношење новог закона, у закључцима са округлог стола „Положај српскога језика у савременом друштву (изазови, проблеми решења)“, одржаног у Матици српској 3. јула 2021. године. Том приликом, саопштено је 39 реферата, у којима је проблем родно осетљивог језика сагледан из различитих углова: структурнограматичког, семантичког, прагматичког, ссоциolingвистичког, општелингвистичког, социолошког, правног, али и у контексту његове употребе у другим језицима типолошки сродним српском. Закључци су формулисани кроз 21 став, а суштина је да: „Стварна борба за права жена подразумева делање на плану друштвених односа и борбе против дискриминације жена у свим сферама где она постоји. Језик треба да се развија природним путем, без присиле и притиска идеологије, а сваком говорнику, уз крајње уважавање ставова других, треба оставити слободу избора за лично декларисање у домену јавне употребе, тј. могућност одабира оних језичких форми које су у складу с нормом стандардног језика.“ (извод из саопштења др М. Спасојевић, Сив, 27. март 2023).

Струка тражи повлачење овога закона јер планиране насилне интервенције одговарају искључиво идеолошким потребама својих стваралаца и врше насиље над језиком оглушујући се не само о норму српскога стандардног језика већ и о хиљадугодишњу традицију развоја језичкога система.

Закон о родној равноправности је по мишљењу српског Високог савета судства, које је сагласно мишљењу Одбора за стандардизацију српског језика, „противустава и супротан другим постојећим законским решењима“. Противустава је зато што Устав не познаје категорију рода. Иако су у чл. 6 различито дефинисани, израз „род“ се користи као синоним за „пол“. То се види, између осталог, већ и по дефиницији „родне равноправности“: то је „равномерно учешће и уравнотежена заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота“. Ако то имамо у виду, не види се зашто је требало мењати назив „Закон о равноправности полова“. Међутим, у неким случајевима се употребљава само „пол“: у чл. 11 каже се да се статистички подаци морају разврстати „по полу и старости“, али не и по роду. **Такође се примећује да није јасно ни колико родова има. У Закону се у вези с родом говори о мушкарцима и женама, помињу се и „осетљиве групе“, тако да се обим појма „род“ оставља отвореним. У осетљиве друштвене групе у Закону се убрајају и групе које се издвајају на основу родног идентитета и сексуалне оријентације (чл. 7). Заправо, појам рода се у**

ЗорРР разликује од појма пола једино ако се узме да се број полова и број родова не поклапају (извод из усменог саопштења проф. др Д. Кликовац, Сив, 27. март 2023).

III ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. предлога закона предлаже се стављање ван снаге Закона о родној равноправности јер је супротан чл. 15. и чл. 62. Устава Републике Србије.

Чланом 2. предлога закона предвиђа се да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна средства из буџета Републике Србије.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. **Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:**
народни посланици: Бошко Обрадовић, мр Иван Костић, проф. др Тамара Миленковић Керковић, Милован Јаковљевић, Радмила Васић и Борко Пушкић.

2. Назив прописа

Предлог Закона о стављању ван снаге Закона о родној равноправности
Proposal for the Law on Repeal of the Law on Gender Equality

3. **Усклађеност прописа** с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС“, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС“, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа,
нема

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

нема

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,
нема

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,
нема

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.
нема

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
нема

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
нема

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
нема

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
нема

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.
нема

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

///

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?
Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат.

Београд, 12. 06. 2023.

Народни посланици:

Бошко Обрадовић

Мр Иван Костић

Проф. др Тамара Миленковић Керковић

Милован Јаковљевић

Радмила Васић

Борко Пушкић